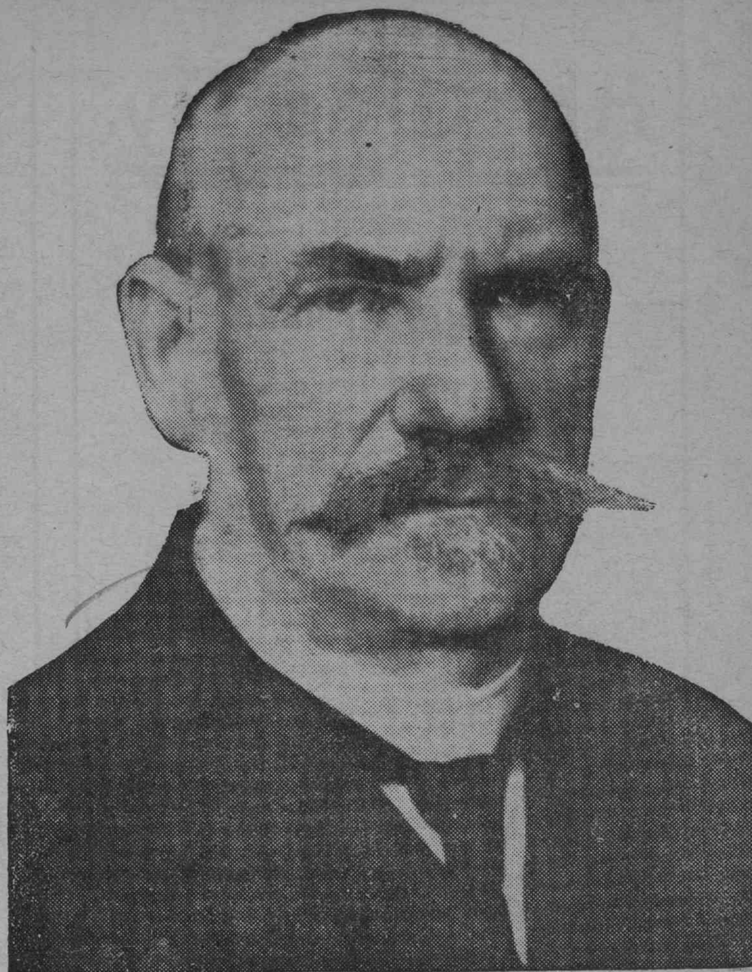
Älkää antako tulen sammua!
(Danielsson-Kalmari)

Mies, johon maa luottaa!

SINIMUSTA

Lapuanhenkinen viikkojulkaisu

Päätoimittaja: Heikki Asunta

Lapua 8. 3. 1931. 40 Hinta 3:— Näytenumero

Lehtemme tarkoitus

Toista vuotta sitten syntynyt, maankavaltajia, kommunisteja, vastaan taisteleva isänmaallinen kansanliike, L. L. on kuluneen vuoden aikana saavuttanut ankaran, aktiivisen, toimintansa avulla voiton toisensa jälkeen. Maanpetoksellinen sanomalehdistö on lakkautettu, kommunistit on virallisesti poistettu maamme eduskunnasta ja kunnallisista elimistä. Tähän asti suurimman voittonsa saavutti L. L. maanantaina, viime helmikuun 16 p:nä, jolloin valtakuntamme presidentiksi valittiin kansanliikkeen ehdokas, kaikkien kunnioittama ja rakastama P. E. Svinhufvud.

Tulokset sisältävät paljon ankaraa taistelua kärsimyksineen ja uhrauksineen sekä vastoinkäymistäkin, minkä vuoksi saavutetut tulokset ovat meille, Lapuanliikkeen naisille ja miehille, sitäkin kalliimpia ja rakkaampia. Näiden suuriarvoisten saavutusten suojaamiseksi ja säilyttämiseksi on meidän kehitettävä ja kasvatettava kansamme puhdasta ja horjumatonta isänmaallista henkeä, Lapuan henkeä, mitä aina jatkuvasti tarvitsemme, päästäksemme lopulliseen päämääräämme, kommunismin hävittämiseen viimeistä kirjainta myöten.

Me toivomme ja uskomme, että isänmaallinen osa työväestöstämme sanoutuu jyrkästi irti marxilaisesta maankavallusopista ja liittyy meihin vaarallisen kommunismin kukistamiseksi ja pois juurittamiseksi maastamme.

Naiset ja miehet, vanhat ja nuoret, säätyyn ja luokkaan katsomatta, kaikki te, joille isänmaan onni ja menestys on sydämen asia, valvokaa. Meillä on vain yksi yhteinen maa, jonka raatelemiseen ei meillä ole varaa. Meidän on kaikin voimin antauduttava eheyttämistyöhön, avattava niiden silmät, jotka vuosikymmenien kuluessa istutettu myrkky on jo ehtinyt saastuttaa. Me emme revi, me rakennamme. Mutta me sanomme myöskin avoimesti maansa raatelijoille: Caveant, consules.

Naiset ja miehet! Älkää antako tulen sammua! Tämä lehti tietää lähtevänsä taipaleellensa kahdenlaisten toivotusten saattelemana. Mutta se tietää myöskin, että maamme kamaralla elää satojatuhansia, jotka eivät istu siellä missä pilkkaajat istuvat. Me pyrimme osaltamme olemaan mukana siinä rakennustyössä, joka ei hetkeksikään saa keskeytyä ja jonka tarkoituksena on rakentaa yhteiskuntaa terveistä aineksista. Älkää antako tulen sammua!

Raittius ja Kieltolaki

Kieltolakimme, jonka jokainen asioita tasapuolisesti ajatteleva ihminen tunnustanee epäonnistuneeksi, on viime päivinä jälleen joutunut tavallista vilkkaamman pohdinnan alaiseksi. Turun kokous, jossa laki yksimielisesti tuli tuomittua, on tuoreessa muistissa ja aivan äsken vetosi joukko arvovaltaisimmista naisistamme kysymyksestä vastavalittuun tasavallan presidenttiin. Lehtemme ohjelmaan kuuluu kysymyksen selvittely. Annamme auliisti tilaa lukijoittemme mielipiteille lehtemme palstoilla, niin kieltolain puolesta kuin sitä vastaankin, mikäli katsomme meille lähetetyt kirjoitukset julkaisemisen arvoisiksi. Tässä numerossa esitämme erään asiaa harkinneen mielipiteen, jossa esiintyy kielteinen kanta kansan raitistuttamiseen lainsäädänöllistä tietä.

Isänmaanrakkauden voitto

Maanantaina, viime kuun 16:na lyötiin arpaa Suomen kohtalosta. Silloin virallisestikin ratkaistiin kysymys, onko isänmaanrakkaus kansalaisen suurin velvollisuus, ja hyve. Päättäen siitä ennenkuulumattomasta ja keinojensa puolesta vertaansa vailla olevasta hyökkäyksestä, minkä L. L.:n vastustajat — pää-äänitorvinaan Helsingin Sanomat ja Suomen Sosialidemokraatti — tekivät, ja missä hyökkäyksessä kaikki mahdolliset ja mahdottomatkin keinot tulivat käytetyiksi moneen kertaan, olivat vastustajamme varustautuneet lopullisesti ja täydellisesti tuhoamaan kansanliikkeemme. Varmaankin luulivat monet näin tapahtuneen. Mutta ne, jotka syvällisemmin tuntevat sen salaisen voiman, minkä L. L. omistaa ja sisimpäänsä kätkee, uskoivat vuorenlujina nyt saavutettuun voittoon. Tietäkää ja pitäkää aina mielessä, että L..L kaatuu vain yhdessä isänmaan kanssa, sillä kansanliikkeen naisten ja miesten korkea isänmaallinen päämäärä ja heidän tuntemansa isänmaanrakkaus viimeiseen hengenvetoon saakka, eivät anna sijaa muille mahdollisuuksille.

Helmikuun 16 päivä 1931 oli isänmaanrakkauden suuri päivä. Se oli L. L. päivä ja isänmaallisen Ukko Pekan päivä.

L. L. on vaatinut ja tulee aina vaatimaan, että puhdas isänmaanrakkaus on korkein hyve jokaisella kansalaisellamme, olkoonpa kysymyksessä korkea virkamies, talonpoika, työmies tai kuka hyvänsä. Nyt, jos koskaan, helmikuun 16 päivän jälkeen, tarkistakoon jokainen kantansa tässä suhteessa ja tehköön itselleen selväksi, onko hän tehnyt velvollisuutensa sitä maata kohtaan, joka on hänen ainoa isänmaansa.

Suomen kansa on taas kerran hädän hetkellä kyennyt saavuttamaan suuren isänmaallisen voiton. Tämä velvoittaa meitä isänmaallisina kansalaisina yksimielisesti antamaan kaiken tukemme ja apumme vastavalitulle päämiehellemme, jonka velvoittavana mutta kunniakkaana tehtävänä on johdattaa kansanliike suureen ja eheään päämääräänsä.

Sulo-Veikko Pekkola †

Äskettäin levisi ympäri maatamme surusanoma, että yksi urhoollisten jääkäriemme uljaimmista, jääkärikapteeni Sulo-Veikko Pekkola on liittynyt vainajiin. Tieto tuli järkyttävänä ja odottamatta kaikille niille, jotka olivat saaneet nauttia hänen seurastaan tai hänen kynänsä tuotteista. Eipä osannut aavistaa kukaan, joka tunsi vainajan elämänhalua uhkuvan olemuksen ja kirjoitustavan, että hän näin äkkiä tulisi poistumaan joukostamme.

Intomielinen jääkäri, väsymätön ja rohkea vapaustaistelija on päässyt haudan lepoon. Olkoon isänmaan multa kepeä hänen haudallaan.

Lapuan Liikkeen järjestäytyessä

Ketkä eivät sovellu johtokuntiin ja muihin luottamustoimiin

Tämä maa on raivattu yksilön työllä, miehen ja isän henkilökohtaisella taistelulla karua maata, hyistä hallaa, nälkää, metsäin petoja ja vihollisia vastaan. Raivattu pelto ja pystytetty koti jäivät perinnöksi pojalle. Milloin sota tai nälkä veivät talon miespuoliset asukkaat, silloin astui emäntä ohjaksiin, ja isien Jumalaan uskoen ja luottaen hoiti taloa ja kasvatti lapsista isiensä töiden jatkajia. Isännän ja emännän työn varassa varttui talo, opetukset säilyivät polvesta polveen, kielemme kehittyi ja usko Kaikkivaltiaan ohjaukseen säilyi.

Meille tyrkytetään uutta oppia: „ei muuta johtajaa, ei luojaa, kuin kansa kaikkivaltias," maat ja metsät, tehtaat ja kauppa on „yhteiskunnallistutettava", perinnöt kuuluvat kansalle, maan puolustukseen ei uhrata suuria summia koska kaikki kuulumme „samaan sivistysmaailmaan", ja toiset äänet huutavat, että uskonto on hävitettävä, koska se „on myrkkyä kansalle", perhe hävitettävä, siveys poistettava, lapset otettava vanhemmilta ja siten vapautettava naiset „tuotannolliseen työhön„ (= metsätöiden raadantaan, kuten Venäjällä?) nykyinen „mätä yhteiskunta"hävitettävä.

Näitä oppeja vastaan nousi Lapuan Liike, sillä jos ne vielä vuosikymmenen saavat rauhassa levitä, ovat vapaiden isien lapset orjia heidän maallaan.

Lapuan Liike vaatii uskonnon säilyttämistä, yksilön työlle arvoa, työrauhan turvaamista ja kommunismin hävittämistä tästä maasta, siinä työssä siirtymistä sanoista tekoihin. Viime vuosina olemmekin saaneet vähän väliä lukea ja kuulla, miten kommunismin vastustaminen on niiden ja niiden henkilöiden, hallituksen,ryhmän tai joukon ohjelmassa, mutta tämä kommunismin vastustaminen on ollut niin merkillisen „periaatteellisista" että samojen henkilöiden teot ovat usein olleet kommunismin tukemista käytännössä ja todellisuudessa. Esim. joku hallitus „vastustaa" kommunismia, mutta yhdistysrekisteriin hyväksytään yhdistyksiä, jotka vaativat anteeksipyyntöjä vapaussotaan osaanottaneilta ja erottavat suojeluskuntalaisia, törkeintä kommunismia sallitaan julistaa lehdissä, joita saadaan tilata postikonttorissa y.m. y.m. Huomattavassa asemassa olevat henkilöt ovat tottuneet siihen, että voidaan seisoa jalka kahdessa leirissä tai ainakin toinen jalka mahdollisimman lähellä sitä, taikka vähintäin „vilkuilla" sinne, jotta olosuhteiden mahdollisesti muuttuessa olisi „väärällä mammonalla" hankittu ystäviä, jotka sitten ottaisivat turvaan, jos. . . . . Tässä on yksi kaikkein tärkeimpiä syitä kommunismin leviämiseen ja valtaan.

Lapuan Liike vaatii selvää kannanottoa ja jyrkkää esiintymistä kaikkia kommunismin ilmenemismuotoja vastaan ja kaikkea kommunismin tukemista vastaan. Mutta historia osoittaa: miten kansanliikkeisiin aina pyrkii pesiytymään ja liittymään sellaisia henkilöitä, jotka herkästi tuntevat tuulen suunnan, vainuavat siinä itselleen jotain henkilökohtaista etua, kunniaa tai nousumahdollisuutta. Ja vastatuulten tullessa yhtä kevein mielin kääntävät askeleensa toiseen suuntaan. Me voimme jo nyt todeta, että Lapuan Liikkeeseenkin on liittynyt tällaisia tuulten kuljetettavia. . . Jos he pääsevät johtoasemiin, voi siitä koitua vakavaa vaaraa Lapuan Liikkeelle, ja siksi olisi liikkeen järjestäytyessä pidettävä silmät auki ja harjoitettava ankaraa karsintaa. Me purjehdimme myrskysäällä ja vain vakavan kurssin pitäneitä on asetettava peräsimen ja kompassin ääreen.

Millä tavalla on kommunismia tuettu tähän asti? Tarkastamalla tätä, saamme vastauksen siihen kysymykseen, ketkä siis eivat sovellu luottamustoimiin.

Kommunismia on tuettu rahallisesti antamalla kommunistilehdille ilmoituksia. Tarkastamalla eri lehdet, vaikkapa vain niiden viimeiset numerot, saamme jo kerrassaan hämmästyttävän luettelon vakavina porvareina pitämistämme henkilöistä, löytyypä joukossa nimiä, joiden haltijat nyt käyvät kovinkin isänmaallisista. On kaiketi selvää, ettei kenenkään tällaisen paikka ole Lapuan Liikkeen johto- tai neuvottelukunnissa?

Toisellakin tavalla on kommunismi saanut rahallista kannatusta. Kommunistit valtasivat Suomen Ammattijärjestön jo vuonna 1920, ja vain muutamat siihen kuuluvat liitot ovat olleet sosialidemokraattien hallussa. Useimmissa on kommunisteilla ollut täysi sananvalta. Liitot ovat vaatineet jäseniltään anteeksipyyntöjä, ja sakkorahoja „valistusrahastoon", jolla sitten on harjoitettu kommunistista „valistusta". Kaikki jäsenet ovat ottaneet osaa liittojen menoihin, joihin on kuulunut etupäässä kommunistijohtajien palkkaaminen, puoluelehtien avustukset y. m. mitä moninaisin kommunismin levittäminen. Kun työnantajat ovat tehneet sopimuksia tällaisten järjestöjen kanssa, joskus silläkin ehdolla, että työhön otetaan vain „järjestyneitä", s. o. liittoon kuuluvia, ovat sopimuksen tekijät avustaneet liittojen kasvamista, tukeneet heidän terroriaan ja välillisesti siis myöskin olleet avullisia varojen keräämisessä näille. Kaikki ne henkilöt, joiden nimet ovat sopimuksissa Suomen Ammattijärjestön alaisten liittojen kanssa, eivät sovellu Lapuan Liikkeen luottamustehtäviin. Harkittavaksi jää, miten silloin on meneteltävä, jos joku henkilö sosialidemokraattisen kunnan virkamiehenä määräyksestä on allekirjoittanut sopimuksen, vaikka meistä asia silloinkin on selvä.

Monessa kunnassa on vasemmiston valta riippunut siitä, että useat porvarit „sovinnon vuoksi" ovat äänestäneet kunnan virkoihin tai luottamustehtäviin joko sosialisteja tai sellaisia porvareita, jotka eivät uskalla seisoa kannallaan tai eivät siihen pysty. „Sovinnon vuoksi" on viime vuosina uhrattu suuria arvoja: jätetty nuorison huolto ja kasvatus vasemmiston käsiin, köyhäinhoitotoimenpiteet työttömyyden torjumiseksi j.n.e. samoin erinäisiä hankintoja sosialistisille liikkeille, vaikkapa hinta niissä olisi korkeampikin.

Niinpä ovat useimmat kaupungit uskoneet opetuksen ja sosiaalisen huollon: koulut, lastentarhat, terveyshoidon y.m. puhdasverisille marxilaisille sosialidemokraateille, vieläpä sellaisellekin, joka eduskunnan harhaan johtamisesta ja asioiden salaamisesta oli pakoitettu lähtemään ministerituolitaan tai joka kapinan aikana oli punaisten miliisipäällikkönä. Ja vieläkin voimme tuon tuostakin todeta,

että vasemmiston vaatiessa tai mieluummin tahtoessa jotain „heikkoa" tai „kilttiä" porvaria porvarillisten edustajaksi, nämä yhtä kiltisti alistuvat vasemmiston vaatimuksiin heittäen laidan yli omat ehdokkaansa, etteivät vain vasemmistolaiset pitäisi heitä riidanrakentajina tai sovinnottomina. Tällä tavalla on kommunismia tuettu teoilla. Tällaistenko henkilöiden paikka olisi Lapuan Liikkeen johdossa ja aikana, jolloin vaaditaan selkärankaa ja uskallusta? Kuulen jo vastauksen: eivät sovi.

Mutta yhtä selvä kuin on näiden sopimattomuus luottamustehtäviin, yhtä selvä on myöskin, etteivät venäläisten tai punaisten kätyrit tai suosikit missään tapauksessa voi olla mukana Lapuan Liikkeessä. Tällöin on kuitenkin tarkoin otettava selville, oliko henkilö mahdollisesti vartiopaikalla, jota hän ei yleisen turvallisuuden vuoksi saanut jättää, tai toimiko hän muuten puolueen antamien ohjeiden mukaan. Sillä tiedämmehän, että sodassa täytyy joskus tunkeutua aivan vihollisleiriin asti. Ja hankkimalla tietoja, voidaan pelastaa paljon, jopa voittaakin sota. . .

Olemme viime vuosina lukeneet lakoista, jotka ovat alkaneet siitä, että on vaadittu joku isänmaallinen työläinen poistettavaksi työstä, tai että on yksinkertaisesti saanut poissaamiskäskyn, jottei lakkoa syntyisi. Taikka on vaadittu eroitettuja otettavaksi takaisin. Suomen Ammattijarjestön vuosikertomuksessakin vuodelta 1929 kerrotaan tällaisista.

Sen liikemiehen paikka, joka on tässä suhteessa taipunut, ei ole lapualaisten luottamushenkilönä ja „kylttinä".

Ja me olemme nähneet miten vielä tuulen riehuessa nurkissamme on henkilöitä, jotka kielikysymyksessä ovat niin fanaattisia, että mieluummin äänestävät sosialisteja, kuin toiseen kieliryhmään kuuluvaa porvaria. Heidän paikkansa on toistaiseksi „Oppipoikien" joukossa. Kommunismi on julkisuudesta painettu maan alle, työmaaterrori virallisesti lopetettu. Mutta joukot kootaan nyt järjestöön, jonka tehtävänä on „kohdistaa työtätekevien yhtyneet järjestövoimat luokkavihollisen omistusoikeuden rikkauksien sekä tuotanto-, liikenne- ja jakeluvälineiden yhteiskunnallistuttamiseksi", s. o. SAK:on eli Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliittoon ja sen alaisiin osatoihin, joka liitto lokakuussa hyväksyi nämä säännöt ja niihin vieiä jatkon „ja vallitsevan talousjärjestelmän muuttamiseksi sosialistiseksi." Tämä loppu on nyt jossain vaiheessa karistettu siitä pois, mutta sen mainitseminen on niin vaarallista, että S.S. joutuu suunniltaan kuin lokakuun kokouksessa tästä loppuosasta, eikä uskalla tunnustaa sitä, vaan väittää pykälää väärennetyksi! Ja kuitenkin on tuo alkuosa niin riittävän selvä, sillä ei kaiketi meillä enää liene sellaisia henkilöitä, jotka eivät tiedä, mikä talousjärjestelmä silloin vallitsee, kun maat metsät, kosket, tehtaat ja liikkeet on yhteiskunnallistutettu? Tällaiset säännöt on nykyinen sosialiministeriö hyväksynyt ja niiden sääntöjen perusteella kootaan nyt joukkoja SAK:n ja vaaditaan työnantajia tekemään tämän alaosastojen kanssa työehtosopimuksia! Taistelevatko sopimusten tekijät kommunismia vastaan „sanoista tekoihin"? Kuulen jälleen vastauksen: heillä ei ole sijaa joukossamme. Mutta samalla täytyy kysyä: ovatko vartiat jo nukkuneet?

Vasemmisto huutaa: „Lapuan Liike on murskattava". Jos emme tarkoin valvo, keitä panemme toimihenkilöiksi, murskaamme sen itse. Siksi: silmät auki! Jokaisen luottamus- ja toimihenkilön „ansioluettelo" on tarkoin tutkittava, ennenkuin osaston perustamiskirja henkilöluetteloineen lähetetään yhdistysrekisteriin. Jos ollaan epävarmoja henkilöstä, ja esim. tahdotaan varmaa todistusta siitä, onko hänellä esim. kysymyksessä olevia sopimuksia, hankittakoon selvyys sosialiministeriön yhdistysrekisteristä, jossa kaikki työehtosopimukset myöskin säilytetään. Lakoista taasen voitanee selvitys hankkia joko Suomen ammattijärjestön vuosikertomuksista tai sosialiministeriön työnvälitystarkastajalta, jonka on seurattava kaikkia lakkoja, sekä pidettävä niistä tilastoa. Viholliselle ei ole annettava tilaisuutta ilkkumiseen tai syytöksiin alistamista t.m.s.

Me tarvitsemme luottamuspaikoille sellaisia henkilöitä, jotka ovat jaksaneet taistella kommunismia vastaan sen kaikissa ilmenemismuodoissa, joilla on selkärankaa, rohkeutta, selvänäköisyyttä, tietoja ja arvostelukykyä. Sodassa ei yltiöpäisyys vie voittoon, vaikka kyllä joskus uhkarohkeus. Mutta aina vaaditaan vihollisen asemien tarkkaa tuntemusta. Ja siksi on saatava mukaan henkilöitä eri aloilta: teollisuusmiehiä ja työläisiä, opettajia, kunnallismiehiä, liikemiehiä, miehiä ja naisia, sillä kommunismin tuhatpäinen lohikäärme nostaa päitään kaikilla aloilla vaikka salaisuudessa. Ja työ on tällä hetkellä kohdistettu erikoisesti naisiin ja nuoriin. Jokainen pää on katkottava ja siksi olkoon tunnuksemme:

monen miekan kalpa ruostuu,
mutt' meidän ei milloinkaan,
moni sovintohon suostuu.
Me emme konsanaan!

Tähystäjä.

Oikeudenkäyntilaitoksemme on viipymättä uudistettava

Tällaisen vaatimuksen esitti Sosialidemokraatti heti sen jälkeen kun Helsingin pitäjän käräjillä kihlakunnanoikeuden lautakunta, vastoin puheenjohtajansa mielipidettä, oli päättänyt ajaksi vapaalle jalalle laskea kenraali Walleniuksen ja eversti Kuussaaren. Kansanvaltaisuutta varsinaisesti ajavaa Sosialidemokraattia ei näet miellyttänyt, että t ä s s ä asiassa kansanedustajat olivat asettuneet poikkiteloin varsinaisen lakimiehen mielipidettä vastaan, ja tästä johtuu sitten sen aliarviointi lautakuntiemme pätevyydestä.

Asia on nyt kuitenkin niin, että kihlakunnanoikeuksissamme lautakunnat jossakin suhteessa korvaavat jurylaitosta, ja kihlakunnanoikeuksiemme arvovalta kansamme silmissä johtuu ei ainoastaan maatuomariemme yleisesti tunnetusta oikeamielisyydestä, vaan suurelta osalta juuri siitä, että varsinaisilla kansanmiehillä, talonpojilla aina on ollut niin suuri sananvalta alaoikeuksissamme ja että näissä oikeuksissa kansalaiset i t s e ovat oikeutetut asioitansa ajamaan ilman lainopillisia apumiehiä.

Kuvaavana kansamme käsityksestä oikeudenkäyntijärjestelmästämme sopii tässä yhteydessä mainita, että kun aikanaan „lakijuristit" koettivat kaikella arvovallallaan eduskunnassamme saada läpiajetuksi n. s. notariaattilain, se kohtasi jyrkän vastuksen talonpoikien taholta eikä saavuttanut eduskunnan hyväksymistä. Tosin silloin ja myöhemminkin on sanottu, että asia „kaatuisi eteenpäin", mutta kyseenalaista on vieläkin onko kansamme suostuvainen siihen oikeudenkäyntireformiin, jota vuosikymmenien kuluessa lakiasiain valmistelukunnassa on muovailtu.

Eräs kihlakunnanoikeuden puheenjohtajana toiminut, kauan virastoissa palvellut ja paljon kokenut ikämies on v. 1930 painosta toimittamassaan kirjassa „V a l t i o l l i n e n T e r v a h ö y r y m m e" oikeudenkäytilaitoksemme uudistamisesta lausunut tällaisen arvostelun:

„Kun olen lukenut laajoja komitean mietintöjä oikeudenkäyntijärjestelmämme muka perinpohjaisesta uudistamisesta ja katsellut s a t a m i l j o o n a i s i a kustannuslaskelmia, olen ajatellut: M e i d ä n o i k e u d e n ä y n t i l a i t o k s e m m e o n y k s i n k e r t a i n e n j a k a n s a n o m a i n e n e i k ä s u i n k a a n a s i a l l i s e s t i h u o n o. Ei tarvittaisi mitään muuta kuin että käräjiä istuttaisiin esim. kerran kuussa, että n. s. ilmoitusasiat käsiteltäisiin tuomarin kansliassa eikä käräjillä, ja ettei pöytäkirjoja kirjoitettaisi, vaan istunnossa käytetty memoriaali saisi olla „pöytäkirjana", joka lähetettäisiin liitteineen ylempään oikeuteen, jos juttu menee sinne, ja täytäntöönpanoviranomaisille annettaisiin lyhyt todistus päätöksestä, joka „ekspedieerattaisiin" heti. Kas siinä olisi koko „oikeudenkäyntireformi". — Samaa mieltä ovat muuten monet minua kokeneemmat juristit kaikista monista mietinnöistä huolimatta taikka ehkäpä juuri niiden johdosta.

Käräjien lukumäärää on lisätty siitä päivästä hiukan, mutta pöytäkirjoja kirjoitetaan edelleen ja jäljennetään niihin kaikenlaista pötyä. Viimeksi näin eräässä vakuutusta koskevassa jutussa, että pöytäkirjaan oli jäljennetty sanasta sanaan pitkä, painettu, standardimallinen vakuutussopimus, tuollainen pitkä sepustus, jonka jokainen vakuuttaja löytäisi vakuutuskirjansa selkäpuolelta, vaikka tuosta sopimuksen „selkäpuolesta" ei jutussa ollut ollut ensinkään kysymys.

Tietysti en käräjiä istuessani voinut poiketa laista ja asetuksista, mutta tultuani kunnalliseen virkaan lopetin heti kaiken painotuotteiden puhtaaksikirjoittamisen virastossani.

Täten ja muutenkin hieman amerikkalaistamalla virastoani sain aikaan suorastaan yllättävän työnsäästön ja nopeuden lisääntymisen suhteessa 6: 1.

Sen työn, joka oli otaksuttu yhden „virkamiehen" täydeksi työksi ja josta edeltäjäni olivat nauttineet 50,000 markan vuosipalkkaa, suoritin keskimäärin yhdessä tunnissa päivää kohti. Palkkaus oli siis noin 30,000 mk. l i i a n s u u r i, jos laskemme 6-tuntisesta, kunnollisesti suoritetusta henkisestä työstä 120,000 mk:n palkan vuodessa. Tietysti käytin runsaat vapaa-aikani „talon hyväksi", mutta kun ei siitä enempää maksettu kuin samat 50,000 mk., jotka edeltäjäni olivat nostaneet yhden tunnin aikana suorittamastani työvähäisestä, niin katsoin parhaaksi siirtyä yksityishommiin. Ei tietysti kannattanut olla työssä, josta maksettiin 50,000, vaikka työ edeltäjieni palkkauksen mukaan

Maansa parjaajat häpeäpaaluun

Vasta isänmaallisen kansanliikkeen yhteydessä oikeastaan on ryhdytty kiinnittämään huomiota siihenkin laatuun maanpetostyötä, mitä eräiltä ruotsalaistahoilta sekä kansainvälisten sosialistikommunistien täkäläisten osastojen toimesta on ulkomailla tehty tarkoituksena maamme häpäiseminen ja valtiomme aseman vaikeuttaminen.

Tahallinen asiain vääristely ja tarkoitus vahingoittaa omaa valtakuntaa tuntuu tavallisen kansanmiehen käsityksen mukaan melko läheisesti kuuluvan maanpetoksellisina pidettäväin asiain piiriin. Kun yksityinen kansalainen, joka esim. levittää naapuristaan tai jostakin liikkeestä valheellisia tietoja, joutuu lain kanssa tekemisiin, täytynee silloin kai valtiollakin olla jankinlainen oikeusturva samanlaisiin vihollisiinsa nähden. Suomen valtio ei kuitenkaan ole tähänkään asiaan kiinnittänyt tarpeeksi huomiota — enempää kuin se kiinnitti kommunistien toimintaan —, vaan ovat maanpetokselliset ainekset silläkin tavoin saaneet rauhassa toimia isänmaansa vahingoittamiseksi koko itsenäisyytemme ajan. Vaikka hyvin on tietty, että maatamme koskevat häväistyskirjoitukset ja puheet eivät ole vierasmaalaisten asianymmärtämättömyyttä, vaan Suomen kansalaisten toimesta harjoitettua valtiopetostyötä.

Nyt on vihdoin aika myös tämänkinlaatuinen maankavallustoiminta ottaa yleisen pohdinnan alaiseksi — koska kerran virallinen kansanvaltajärjestelmämme ei muutoin voi käydä mihinkään asioihin käsiksi, ellei kansa itse sitä suorastaan vaadi.

Myöskin „länsimaista“ palkkaa nostavat maanpetturit on asetettava penkin ja seinän väliin ja pantava vastaamaan puheistaan sekä kirjoituksistaan. Ja vaikkapa he voisivatkin „sananvapauden“ ja muiden puoluesielujen turvin vapautua virallisen oikeuden kourista, niin joutuvat he kuitenkin yleisen kansalaishalveksunnan alaisiksi ja isänmaanpetturuuden poltinmerkillä leimatuiksi.

Kansan tuomio on kuitenkin kaikkein raskain tuomio tämänlaatuisissa asioissa. Ja luulemme, että vaikka esimerkiksi dosentti Rolf Lagerborg — jonka kansastaan ja isänmaastaan antamasta lausunnosta on lehdissä kerrottu, tässäkin vielä alempana mainittakoon — vaikkapa hänelle virkamieslain perusteella edelleen pitäisi maksaa valtion palkkaakin, saa kyllä pian huomata olevansa merkitty mies.

Kas näin suvaitsee tämä Suomen valtionyliopiston palkattu virkamies ruotsinmaalaiselle sanomalehdelle isänmaastaan ja kansastaan sanoa:

„Vai niin, että te tahtoisitte minun kertovan presidentinvaalista ja lapualaisväestä ja muusta siellä meluavassa Suomessa. Vastatkaapa minulle: kun köyhä piru saa kutsun kolmeksi päiväksi parempain ihmisten pariin, niin ettekö usko hänen mieluummin haluavan päästä paratiisissa oloaikanaan ajattelemasta sitä hammastenkiristystä, mistä hän tulee? Ja onko mielestänne tahdikasta muistuttaa häntä siitä, mistä hän on kotoisin?„

Isänmaansa julkinen häpäisijä ja omaa kansaansa vieraitten edessä solvaava mies — vielä pahempi, jos hän on valtion palveluksessa ja korkeassa asemassa oleva — ei ansaitse sen maan kansalaisoikeuksia. Jos niitä ei häneltä voida riistää, eikä tällaisia herroja vapauttaa tästä heille vastenmielisestä maasta, niin on hän kuitenkin menettänyt kansalaiskunnian eikä kenenkään tarvitse vastaan tullessaan häntä tuntea.

Ryhtykää, isänmaalliset miehet, tiukkaan taisteluun tällaista maanpetturuutta ja sitä harjoittavia vastaan.

Näyttäkää, että Lapuan Laki pystyy nujertamaan tällaisenkin kommunismin.

Maaseudun mies.

---

arvioiden olisi ollut 6×50,000 mk. eli 300,000 markan arvoinen“.

(Valtiollinen Tervahöyrymme, siv. 87—89).

Näin laajasti on tässä edellä lainattu Valtiollisesta Tervahöyrystämme ei ainoasti oikeuslaitostamme vaan joitakin muita uudistuksia koskevat eräät arvostelut, ne kun osoittavat, että tuon kirjan kirjoittaja on „avopäinen“ järkimies, jonka kirjaan kannattaa tutustua erittäinkin nykyaikana, jolloin uudistusten ehdottajia on jokaisella alalla, vaan joista useinkaan ei johdu muuta kuin hyödyttömien kirjoittamisien lisääntyminen virastollisessa kirjanpidossa ja uusissa jos jonkinlaisissa virastoissa, joista yhteiskunta ei hyödy, ei työnsäästöä eikä työn nopeuden lisääntymiseen nähden, vaan joista tosin lakialalla toimiville ja lakiasiaintoimistoille toiminta-ala runsaasti laajenee.

G. A.

Miten kauan aiomme kärsiä narri-idealismin karhunpalveluksia

Onko maamme Euroopan halpahintainen koekaniini

Suoraan asiaan: Ne miehet ja naiset, joitten ansiosta me nyt elämme kieltolakimme koomillisessa sirkusilmapiirissä, lienevät epäilyksen ulkopuolella, mitä heidän ihanteittensa vilpittömyyteen tulee. Vuosisatain vaihteessa eli hedelmätön narri-idealismi renessanssiansa, elätti enemmän tai vähemmän kiiltosiliteltyjä kasvattejaan maailmanparannuksen mannalla ja valmisti heistä n.k. uranuurtajia, jotka sitten myöhempien edesottamustensa perusteella ovat osoittautuneet kaikkea muuta kuin kynttilöiksi älynsä puolesta. En epäile, että näitten hengensankareitten moraali olisi ollut niin alhainen, että he — tietäen ihanteittensa kantamattomuuden — ehdoin tahdoin olivat halunneet syöstä maataan perikatoon. Ei. Heidän älynsä ei yksinkertaisesti kyennyt ratkaisemaan sitä, mitä joka-ainoa tämän vuosisadan koulupoika piti selviönä ilman muuta. Rauha heille.

Mutta suuria ja pieniä edelläkävijöitä seuraa aina jälkijoukko, jolla edelläkävijän nerosta tai nerottomuudesta on perintönä vain ontto kuori: sirkusaskeetin itsepintaisuus. Tällaiset yksilöt pelaavat valitettavan suurta rollia kansojen elämässä yleensä, mutta Suomen kansan elämässä erikoisesti. Narri-idealismista on tullut kirjain, jos se nyt alunperinkään on muuta saattanut olla. Ja tämä kirjain on näille indiviideille tabu, pyhä ja koskematon, meni sitten syteen tai saveen.

Kun nykyajan lapsen silmillä katselee surullisen kuuluisan kieltolakimme „ansioita“, herää väkisin henkiin väkevä suuttumus näitä maailmanparantajia kohtaan. Heillä ei yksinkertaisesti ole järkeä eikä sydäntä. Jonkun suutarinkisällin rentusteleminen liikuttaa heitä paljon suuremmassa määrin kuin maan tuho. Kisälli on pelastettava lain voimalla, maksoi mitä maksoi. Ja laki on säilytettävä koskemattomana niinkuin sardiini purkissa, siitä huolimatta, ettei kisälli pelastu. He eivät viitsi nähdä, mihin me olemme menossa: Maa kasvattaa verottomia monimiljoona-liikemiehiä ja irtolaisia, kouluttaa sakkovankilain suojissa kenties parhaimmista, vaikkei juuri vahvatahtoisimmista pojistaan rikollisia ammattirikollisten opetuksen alla, suojaa santarmikätyreitten ammatinperijöitä ja ilmiantajien saastaista laumaa, syöksee suutarinkisällin perheen entisestään paljon suurempaan kurjuuteen viemällä sakoissa senkin vähän, mikä hänellä mahdollisesti olisi koolla, tai telkeämällä hänet vankilaan, jolloin hänellä ei ole tilaisuutta ahertaa perheensä hyväksi sitäkään vaatimatonta hiukkaa kuin ennen. Ja kaiken kukkuraksi, mikä inhoittavinta: Maa antaa otollisen tilaisuuden moraalittomille lehmäkauppapolitikoitsijoilleen vetää vaalinuottaa yksinkertaisten, alkoholismista kärsimään joutuneitten asukkaittensa keskuudessa. Se on vastenmielisin luku sanomalehdistömme historiassa, ja vasemmiston osuus siinä kaikkein vastenmielisin.

Nykyajan ihmisellä on tahto rakentaa yhteiskuntansa vahvoista eikä heikoista aineksista. Asioitten kiiltosilitys ei kuulu niille, jotka ovat oppineet ajattelemaan itsenäisesti silloin, kun maa ostettiin verellä, eheytettiin hetkiseksi ja lyötiin sitten riekaleiksi narri-idealistien ansiosta. Mutta jos me nyt kertakaikkiaan haluamme l a i l l a lieventää o l e m a s s a o l o n t a i s t e l u a, niin miksi emme sitten yksinkertaisesti rankaise rentustelevaa, alhoholin riivaamaa suutarinkisälliä avioliittokiellolla? Se olisi mielestäni sentään tulosrikkaampaa ainakin sikäli, ettei parias pääsisi niin tuhottomasti lisääntymään. Se on nykyajan idealismia. Jos kisälli sortuu, rauha tomullensa.

Miten kauan me aiomme kärsiä narri-idealismin karhunpalveluksia? Euroopan koekaniineina me olemme olleet jo tarpeeksi, ja kiitokseksi tästä ihmeellisestä uhrautuvaisuudesta olemme me jo saaneet osaksemme suuruudenhullujen maineen. Omasta puolestani voin sanoa, että edelleenkin tulen kieltolaki-säilyketehtailijoitten vastapainoksi säilyttämään tabuna yksilöllisen vapauteni, tuntematta lainkaan rikollisen levottomuutta omassatunnossani. Kun-

Sana taiteemme puolesta

Nykyajan suomalaisen taiteilijan elämä ja työskentely on verrattavissa pannaan julistetun henkipaton ja yhteiskunnan loisen epätoivoivoiseen olemassaolon taisteluun. Jos suurella kansamme enemmistöllä olisi edes aavistus siitä hädästä, minkä alaisena taiteilijajoukkomme työskentelee, ihmeteltäisiin varmaankin suuresti, miten taide maassamme ylipäänsä on saattanut ensinkään elää, vieläpä kehittyäkin niin, että se tällä hetkellä on täydellisessä tasapainossa muitten maitten kanssa yleiseurooppalaisen kritiikin puntarissa. Tähän ihmeelliseen ja ylpeyttämme kutkuttavaan asiantilaan löytynee vain yksi selitys: suomalainen sisu.

Kun katselemme taaksepäin niihin aikoihin, jolloin vanha ja osittain jo edesmennytkin taiteilijapolvemme starttasi, näemme, että asianlaita oli silloin aivan toinen. Nuori, vasta opintonsa päättänyt taimi lähetettiin suureen maailmaan ruusujen ja rahasäkin kera, sanomalehdet kirjoittivat palstamäärin hänen oppilasnäytteistään, ja yleisö riensi avosylin häntä vastaan. Mammona ei saanut kahlehtia nuoren kotkan siipiä.

Tässä kaikessa ei sinänsä ole mitään väärää. Mutta ei myöskään ihmeteltäne katkeruutta, joka nykypäivän taiteilijaan on painanut harmaan leimansa, ja jonka seuraus epäilemättä on, että ulkonainen riemullisuuden piirre useimmiten on vieras heidän työnsä tuloksille. Nykypäivien taiteilijatyyppi saa jo opiskeluaikanansa uhrata 50 % henkisistä voimistansa kieltäymysten alttarille. Useimmiten täytyy hänen jäädä kouluutukseltaan puolinaiseksi, ja siitä johtuneekin, että suurin osa nykypäivien nimistä kuuluu itseopiskelijain joukkoon. Tästä lahjomattomasta karsintakilpailusta on ollut se hyöty, että se ehkä osittain on karsinut henkisesti vajaamittaiset, mutta selvää myöskin on, että tämä kilpailu on saattanut muodostua kilpailuksi vatsojen kestävyydestä.

Myöhemmin, kun pahin tulikaste on läpikäyty, on muutamille harvoille saattanut valjeta sekin aika, jolloin nälkä ei aivan joka päivä ole vieraillut työhuoneessa. Mutta kieltäymyksistä vapaata ei elämä sittenkään ole ollut. Materiaalin hankinta tuottaa jokapäiväiväistä huolta, ja haaveet omasta näyttelystä, apurahoista ja muista jäävät useimmiten vain haaveiksi.

Normaalien olojen vallitessa on tuo kaikki sentään jotenkuten siedettävissä. Mutta jos ajankohta on poikkeuksellinen, kuten nyt, määrittelee sana hätä sangen lievästi tilanteen. Näinä päivinä on sanomalehtien palstoilla kenties ensi kerran vakavasti pohdittu keinoja asioitten auttamiseksi. On käännytty yksityisten henkilöitten puoleen ja vedottu valtioon. Omasta puolestamme olemme sitä mieltä, että juuri valtion, jonka vuosittainen rahamäärä taiteen hyväksi on ollut naurettavan pieni, on tällä hetkellä ehdottomasti avattava kukkaronsa. Taiteilija, joka normaalisina aikoina on kantanut päivän raskaimman helteen, ei s a a kuolla poikkeustilanteen uhrina!

—nt—

---

nioitan lakia enkä lainkaan pelkää esim. rikoslakimme koventamista. Mutta henkilökohtaisen vapauteni toivon säilyttäväni omaksumissani rajoissa ilman virkavallan apua, enkä myöskään voi pitää siitä, että joku narri sanomattomassa itserakkaudessaan pyrkii etsimään raiskaa silmästäni. Sen raiskan kanssa toivon saavani menetellä harkitsemallani tavalla.

Vakavasti: Kieltolain kumoaminen on päivän kysymys! Ilman Lapuan liikettä olisi sekin jo hyödytöntä, siksi mahtava on salakuljettajajärjestöjen valta. Mutta kuten tunnettua, tekee Lapuan Liike mitä tahtoo, muut mitä voivat. Lapuan miehet ovat luvanneet pitää salakuljettajat aisoissa heti, kun vapaat ja terveet tuulet taas puhaltavat maan yli. Lapuan liikkeen mahti kasvaa päivä päivältä ja sillä on vielä sangen paljon puhuttavaa tämän maan asioissa. Merimuilutus tosin lienee ainakin aluksi hiukan outoa, mutta kyllä kissa kynnet löytää, kun puuhun mieli tekee.

Lopuksi: Mahdollisessa kieltolakiäänestyksessä on äänioikeus varattava kaikille kaksikymmentäyksi täyttäneille kansalaisille. Näyttää siltä, että nuoriso tälläkin kertaa kykenee muodostamaan asioista terveempiä mielipiteitä kuin ne, joitten silmät ovat joko vanhuuttaan tai muista syistä likinäköiset.

Ent. sosialisti.

Sosialistijohtajien lausumat vakaumukset

Suur-Suomen ajatus

Kun kuolleen Aktivistin n:o 3 oli julkaistuna Suur-Suomen aatetta koskeva heimotervehdys otsakkeella: »Eestiläisille veljillemme», niin se sai taasen sosiaalidemokraattiset senomalehtihuuhkajat ulvomaan yli maan Sirkuskadulta hamaan itään ja länteen saakka. Niiden mielestä näyttää ajatteleminenkin Suomen onnellisemmasta tulevaisuudesta olevan »hirveä rikos». Niinpä esim. Sortavalassa ilmestyvä »Kansan Voima» haukkuu loisto-otsakkeella: »Uralin vuoret itärajana» kuten mikäkin kansan koira m.m. tähän tapaan: »Luonnollisesti tämä on hulluutta. Mutta se on vaarallista hulluutta. Nämä hullujenhuoneen — napoleonit ovat yhteiskunnalle eniten vaarallisia. Siitä he ovat antaneet todistuksia.

Nämä vaaralliset hullut käyvät vielä vapaina. He eivät istu hullujenhuoneessa, eivätkä vankiloissa. He ovat päinvastoin juuri niitä, jotka ovat johtaneet Suomen kohtaloa näinä surullisina aikoina».

Nämä »järkevät» ja »lailliset» eivät satu senvertaa muistamaan, että v. 1914 olivat samoin Suomen ja Viron itsenäisyyshaaveet »hulluutta». Mutta jo v. 1918 oli ne käsitettävä järkeviksi, todellisuudeksi. Ottakaapa kirjahyllyltänne tomuttunut Kansanvalistuseuran Kalenteri v:lta 1919 ja lukekaa sieltä sosialidemokraattisen johtomiehen prof. Väinö Voionmaan kynästä lähtenyt artikkeli S u u r-S u o m i, jossa on m.m. seuraavat sanat: »Suur-Suomen aate ei ole enää paljas unelma. Jäämeren rannikolla se on muuttumaisillaan eläväksi todellisuudeksi. Venäjän-Karjalassa taasen sille on laskettu perustus, jolle — sen uskomme — Suur-Suomi on kerran varmasti rakentuva. Koska ja miten tämä rakennus on kohoava, se riippuu maailman suurten asiain menosta ja etenkin Venäjän olojen kehityksestä, mutta ensi sijassa sittenkin yksimielisyydestä, kansallisesta tarmosta ja valtiollisesta ä l y s t ä ja menettylystä».

Ja sosialisti-professori jatkaa (te sanomalehtimiehet, lukekaa tämä): »Ihmeellinen vaikutus on äsken herännellä Suur-Suomen aatteella keskuudessamme. Se on lietsonut hehkuun kaikki suomalaiset mielet, virittänyt isämaalliseen liekkiin tuhansien tunteet, innostanut nuorisoamme uhraamaan verensä ja henkensä suuren asian (Suur-Suomen aatteen) puolesta. Se on äkisti, ikäänkuin taikomalla muuttanut koko kansallisen ajatus- ja toimitapansa. Se on tullut tärkeäksi valtiolliseksi tekijäksi; kansamme taannoin vielä niin ahtaat ja arat katseet nyt rohkeasti nousevat Suomen rajain yli (Uralin vuoria kohti) ja kauan sorrettu maa tuntee paisuttavan valtiollista voimaa suonissaan».

Näin on toveri Voionmaa kirjoittanut opiksi sosialisteillekin. Se onkin viisasta puhetta sosialistijohtajalta, mutta ilmeisesti tylsän huligaani-joukkonsa painostuksesta v. 1920 häneltäkin luiskahti jänis housuun, koskapa Tarton rauhaa solmiessaan petti omat vakaumuksensa. Hän yksissä tuumin yhtä isänmaallisten heimoveljiensä kanssa olisi jo silloin voinut helposti toteuttaa, ainakin osan, unelmoimastaan Suur-Suomi ajatuksesta. Kun nyt on kyseessä isänmaallisen kansanliikkeen vastustaminen, niin vasemmisto unohtaa kaiken, vieläpä omaksi vahingokseen. Kyllä sensijaan muistetaan ulvoa Neuvosto-Suomen ja kommunistien maailmanvallankumouksen mahdollisuudesta, kaikkien maiden kansalaisien yhtymisestä sosialistiseksi maailmanvallaksi. Eiköhän olisi viisainta, että näiden maassamme ilmestyvien sos.dem.-sanomalehtimiesten aivoihin vaihdettaisiin uudet sahajauhot tunkkaantuneitten tilalle ja samalla muistia hieman terästettäisiin, niin että he muistaisivat edes eilisen päivän tapahtumat? — Kuinka kauan vielä „Kansan Koirat" saavat kuonokopatta karjahdella, ennen kuin niiden ääni kähistyy surkeaksi ulinaksi v:n 1918 malliin? Isänmaallisesti ajattelevien vakaitten kansalaisten on hankittava lopultakin maahan rauhoituslaki! Politikoitsijat ja puoluepukarit pankaa mieleenne: Quos Deus perdere vult, prius dementat.

Ilomantsissa, helmikuun 9 p:nä 1931.

J u s s i R:n e n.

Aleksis Kivi

Olemme viime aikoina lakkaamatta saaneet lukea eräistä vasemmistolehdistä, että Lapualla olisi viime kansalaiskokouksen aikana eräiden koululaisten toimesta törkeästi häväisty Aleksis Kiven kuvaa. Emme anna kovinkaan suurta arvoa vasemmisto- y.m. lehtien jutuille, mutta kun tämä syytös on niin painava, että jos se olisi tosi, olisi se suorastaan ennenkuulumaton skandaali, olemme toimittaneet tiedusteluja väitetyn tapauksen suhteen ja voimme nyt ilmoittaa, ettei kerrottu Aleksis Kiven kuvan häpäisy ole tosi. Mikäli tiedämme ei koko työväentalossa lienee ollutkaan Kiven kuvaa, mutta kyllä kommunisti Leninin kuva. Ihme olisikin, jos työväentalosta löytyisi Kiven kuva.

Jostain lehdestä — se oli muistaaksemme „Työläisnuoriso“ — luimme, ettei olekaan mikään ihme tämä valheeksi havaitsemamme väite, koska Kivi kirjoittaa teoksissaan niin lämpimästi yhteiskunnan kovaosaisten puolesta ja lopuksi itse vielä kuolee nälkään. Taiteesta eivät lapualaiset muka ymmärrä enempää kuin porsas pohjantähdestä. — Erehdytte, hyvät herrat sosialistit, kun luulette ettemme ymmärtäisi Aleksis Kiven suurta merkitystä ensimmäisenä, suurimpana ja kuolemattomana suomalaisena kirjailijana. Päinvastoin annamme hänelle paljon suuremman arvon ja ymmärrämme hänen merkityksensä paljoa paremmin kuin te! — Sanoimme: ensimmäinen suomenkielinen ja ensimmäinen puhtaasti suomalaisaiheinen kirjailija, — sillä sitä Kivi todella oli. Se suomalainen kirjallisuus, joka oli ennen häntä, ei ollut pohjaltaan suomalaista — kansanrunoutta lukuunottamatta. Kivi vasta löysi suomalaisen kertomataidon hengettären kohisevien korpien, humisevien honkien, hämärtävien syksyisten nummien ja kimmeltävien talvisten hankien ja erämaiden kätköistä. Senpävuoksi hänen puheensa tuntuu meille niin tutulta, hänen aihepiirinsä niin ilmieläviltä kuin itse olisimme tapaukset nähneet. Olivathan Runebergin ja Topeliuksenkin kuvaukset suomalaispiirteisiä, kerrottiinhan niissäkin suomalaisista, mutta kuitenkin niissä on paljonkin vierasta. Kivessä vasta Suomi sai ensimmäisen oman, puhtaasti kotoisen kirjailijansa.

Sanoimme suurin tähän asti eläneistä suomalaisista kirjailijoista. Sitä Kivi oli ja saanemme ehkä vuosisatoja odottaakin toista hänen kaltaistaan

Sanoimme kuolematon. Olemme varmat, että niinkauan kuin Suomen kansa elää, niin kauan elää myöskin Kiven nimi ja hänen tuotantonsa. Suomen kansa ei koskaan henno luopua siitä ja mitä pitemmälle aika kuluu, sitä rakkaammaksi Kivi käy tälle kansalle. Hänen aikalaisensa ymmärsivät häntä hyvin heikosti, vasta myöhemmin opittiin huomaamaan ne suuret taide-aarteet ja ne ennenaavistamattomat kauneusarvot, jotka oli kätketyt hänen tuotantoonsa. Tuleva sukupolvi ymmärtää häntä varmasti vieläkin paremmin kuin me. Nyt vasta ovat hänen teoksensa, hänen näytelmänsä, joita katselemaan emme väsy, alkaneet tulla tunnetuiksi ulkomailla tuottaen Suomelle mainetta ja kunniaa. Kivi olikin nero, jollaisia suodaan vain harvoille kansoille.

Olemme kulkeneet Kiven kotiseudulla Nurmijärvellä niitä polkuja, joita Kivi aikanaan on kulkenut, olemme astelleet niillä tanhuvilla, joilla hänen kertomuksiensa meille niin tutut henkilöt ovat liikkuneet ja meidät valtasi syvä kunnioitus suurta kirjailijaa kohtaan hänen rakkaalla kotiseudullaan. Kun astuimme siihen matalaan tupaan, jossa hän on elämänsä viimeiset raskaat hetket viettänyt, tunsimme, että se paikka oli pyhä. Ja siellä opimme ymmärtämään hänen runotartaan, hänen näytelmäinsä henki ja tarkoitus selveni meille entistä kirkkaammaksi ja mielellämme pistäydymme Nurmijärvellä vastakin uudelleen näkemässä Hiidenkivet, Sonnimäet, Sompiosuot ja muut tutut paikat. Menemme teatteriin, kun siellä esitetään „Seitsemän veljestä“ tai „Nummisuutarit“, vaikka olemmekin ne monen monta kertaa ennen nähneet, sillä niiden kauneusaarteet ovat ehtymättömät, niiden huumori niin virkistävää ja ne vetävät puoleensa jollain käsittämättömällä vetovoimalla, jollaisen luominen onnistuu vain aniharvalle suurellekin mestarille.

Ja kuinka tuttu on meille Kiven kärsimysistärikas elämäkerta! Raskaina hetkinä tunnemme jotain siitä painosta, joka Kiven piti kantaa ja jonka alle hän lopulta sortui nääntyen unhotuksen pimeään yöhön! Niin tuttu, niin omaperäinen jokaiselle taistelevalle, eteenpäinpyrkivälle ihmissielulle, jonka kehitystä salpaamassa on elämän ankara todellisuus, olosuhteet, joiden läpäiseminen tuntuu mahdottomalta.

Mutta kärsimykset myöskin kirkastavat ja ehkä juuri ne antoivat Kivellekin kyvyn hänen suurten luonnonlahjojensa kanssa nähdä elämän kauneusarvot. Lukiessamme „Seitsemää veljestä“ tai katsellessamme teatterissa „Nummisuutareja“ purskahdamme tuon tuostakin nauramaan, mutta on ilmeellistä, että niiden koomillisten näytelmäin kirjoittaja on ollut niin onneton mies, jonka elämässä ulkonaisesti katsoen ei ollut juuri muuta kuin kärsimyksiä kärsimysten jälkeen.

Olemme uhranneet edelläolevalle näin paljon tilaa, vaikka uskommekin, että selostuksemme Aleksis Kivestä ei ole kenellekään mitään uutta, mutta kun eräillä tahoilla jatkuvasti väitetään meidän aliarvioivan hänen merkitystään, niin olemme katsoneet velvollisuudeksemme esittää käsityksemme hänestä kumotaksemme vastustajien väitteet.

Ken häpäisee Suuren Aleksis Kiven nimeä, se häpäisee itse itseään ja sitä ei ainakaan kukaan lapualainen tee. Puntari.

Tuleva sota ja siviiliväestö

Uhkaako Eurooppaa uusi sota? Milloinka sota syttyy? Näin kuulee ihmisten nykyään kyselevän varsin usein. — Mistä tämä johtuu? Aiheutuuko ihmisiin tarttunut epämääräinen levottomuuden tunne nykyään kaikkialla vallitsevasta taloudellisesta lamakaudesta, vai vaistoavatko ihmiset muuten, että jotain todellisuudesta poikkeavaa on sittenkin tulossa. — Onhan totta, että lukuisat eponnistuneet kansainväliset neuvottelut eivät ole omiaan rauhoittamaan mieliä Euroopassa, samaten eivät myöskään monet julkiset ja salaiset sotilaallista laatua olevat liittosopimukset, joita viime aikoina on tehty. Lisäksi kaikkialla havaittava uuttera varustautuminen antaa käsittää, että nykyistä tilannetta ei pidetä kestävänä. — Kuka tulee olemaan se, joka heittää palavan tulitikun Euroopan ruutitynnöriin, näyttänee tulevat vuodet.

Sanotaan, että maailmansota oli leikkiä tulevan sodan rinnalla. Pitää kyllä paikkansa, että maailmansodan alkuaikoina aseistus ja sodankäyntitapa eivät olleet hyötyneet ajan tekniikasta samassa suhteessa, kuin mikä on asian laita jo sodan loppupuolella.

Kuluneet kaksitoista vuotta ovat antaneet tilaisuuden rauhassa kehittää sodassa saatuja kokemuksia. Kaikkialla työskennellään tarmokkaasti aseistuksen ja sodankäyntimuotojen kehittämiseksi mahdollisimman suureen tehokkuuteen. — Vastustajan nujertaminen kaikilla nykyaikaisen tieteen ja tekniikan tarjoamilla apuvälineillä tulee olemaan hyökkääjän päämääränä. — Apuvälineistä astuu esiin erikoisen uhkaavana lentoase ja kaasut, jotka takaavat elävän voiman hävittämisen suojaamattomalta, hyökkäyksenalaiselta seudulta mahdollisimman täydellisesti

Mitä vaurioita tällaiset hyökkäykset tulevat aikaansaamaan ja millä tavalla ne tulevat vaikuttamaan koko maan puolustuskuntoisuuteen, lienevät jokaiselle selviöitä.

Päätelmät, joita meillä on tehty maamme uhanalaisen asian takia ryssän, aasialaisen raakalaiskansan, rajanaapurina, ja koko maanpuolustusta tarkoittavat toimenpiteet eivät ole sopusoinnussa niinkauan, kuin meillä ei ole rintamantakaiseen kaasusuojeluun kiinnitetty kyllin vakavaa huomioita. Koska olemme varmoja siitä, että tuleva sota ei ole sotaa ainoastaan rintamalla, vaan hyökkäyksen kohteena tulee olemaan koko maa tärkeine teollisuus-, asutus-, rautatie- y.m. keskuksineen satojen kilometrien päässä varsinaisen rintaman takana, niin tuntuu käsittämättömältä, millä kevytmielisyydellä suuri osa viranomaisia jatkuvasti suhtautuu näihin kysymyksiin.

Nykyään kaasut ovat tehokkain sodankäyntiväline suojaamattomia vastaan, mutta päinvastaisessa tapauksessa, silloin kun kaasusuojelu on järjestetty, eivät edes kaasuhyökkäyksetkään saata järkyttää maan puolustuskuntoisuutta. — Kaasuja vastaan voidaan suojautua menestyksellisesti, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, että suojautumismahdollisuuksiin on ajoissa perehdytty, samaten kuin siihen, mitä ja minkälaisia taistelukaasut yleensä ovat. — Siis asian tunteminen sellaisenaan on jo tärkeä osa suojelua.

Suomen Kaasusuojelusjärjestö, joka työskentelee siviiliväestömme kaasusuojelun toteuttamiseksi, tulee kevään kuluessa järjestämään useita kaasusuojelukursseja kaasusuojeluneuvojien kouluuttamiseksi eri puolilla maata. — Järjestö on tätä tarkoitusta varten kääntynyt kirjelmillä lukuisten teollisuus- y.m. laitosten puoleen kehoittamalla niitä lähettämään sopivia henkilöitä kyseisille kursseille. Saapuneitten vastausten ja ilmoittautumisien runsaudesta päätellen voidaan todeta, että asianomaisissa piireissä suhtaudutaan ilahduttavalla ymmärtämyksellä tehtyyn aloitteeseen. — Järjestön saatua kurssitoimintansa kehitetyksi tarpeelliseen laajuuteen, tulee samassa suhteessa myöskin vähenemään kaasujen uhkaava vaara. — Samalla mainittakoon, että järjestö eri puolilla maata on toiminut kaasusuojelukursseja suurelle yleisölle ja näin annettu valttämättömät tiedot taistelukaasuista ja kaasusuojelusta noin 6000:lle henkilölle. — Voitanee tinkimättä sanoa, että jokaisen isänmaallisen kansalaisen velvollisuuksiin kuuluu omata tarpeelliset tiedot kaasusuojelun alkeista. Suojelutoimenpiteet sellaisenaan ovat varsin yksinkertaisia, mutta pääasia on, että ne tunnetaan. — Monesti puhutaan esim. sinappikaasun tuhoisista ominaisuuksista, mutta aniharva ryhtyy ottamaan selvää, mitä sinappikaasu todellisuudessa on, millä tavalla se vaikuttaa ja millä tavalla tai selvemmin sanoen, millä yksinkertaisilla tavoilla voidaan menestyksellä taistella sinappikaasun vaikutuksia vastaan. — Tämän kirjoituksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole ryhtyä selostamaan kaasusuojelun yksityiskohtia, joten tässä yhteydessä voitanee ainoastaan viitata Suomen Kaasusuojelujärjestön julkaisemaan kansantajuiseen, kaasusuojelua varsin monipuolisesti selostavaan kirjaan „Taistelukaasut ja Kaasusuojelu“, josta lukija saa itselleen välttämättömät tiedot taistelukaasuista ja niiden ominaisuuksista, sekä suojautumisesta taistelukaasuja vastaan.

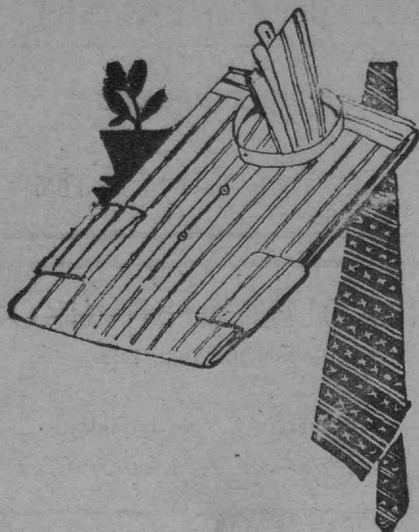
Jotta meillä saataisiin juurrutettua käsitys kaasusuojelun välttämättömyydestä mahdollisimman laajoihin kansalaipiireihin, niin vapaaehtoisia kaasusuojeluosastoja tulisi olla kaikilla vähänkin tärkeimmillä paikkakunnilla. Sillä kaasusuojeluosastojen työ ei rajoitu ainoas-

taan herätystyöhön, vaan osastojen tehtävänä on työskennellä annettujen ohjeitten mukaisesti paikallisen kaasusuojelun toteuttamiseksi. — Näissä tehtävissä osastot työskentelevät yhdessä asianomaisten sotilas-, hallinto- y.m. viranomaisten kanssa. Paikkakunnan väestön perehdyttäminen suojelutoimenpiteisiin, suojalaitteiteiden hankkiminen, kaasusuojelumiehistöjen kouluuttaminen ja varustaminen tehtäviinsä seka muut toimenpiteet ovat siksi laajoja ja aikaa kysyviä, että jos niitä ryhdytään toteuttamaan vasta sodan puhjetessa, niin niillä ei enää ole sanottavaa merkitystä.

Löytyy vielä runsaasti niin hyvin viranomaisia kuin yksityisiä kansalaisiakin, jotka jatkuvasti suhtautuvat kaasusuojelukysymykseen varsin yliolkaisesti. Tästä ei tosin ole näkyvämpää vaaraa rauhan aikana, mutta sodan syttyessä astuu kylmä todellisuus esiin sitä armottomampana. — Tosiasiaksi jää, että vasta sota tulee osoittamaan, mitä me olemme rauhan aikana väestömme kaasusuojelun hyväksi tehneet ja mitä jättäneet tekemättä. Kysymys koskee kuitenkin niin kalliiden arvojen joko säästämistä ta uhraamista, että jos ne sellaisenaan ajoissa valkenevat itse kullekin, niin me tulemme säästymään siltä uskomattomalta hävitykseltä, joka muuten on varmana edessämme.

Varoittakoon kaasuaseen olemassaolo jokaista isänmaallista kansalaista leväperäisyydestä, sillä laiminlyönit ja huolimattomuus näissä asioissa maksetaan sodan tullen kymmenien ehkä satojen tuhansien kansalaistemme hengellä. — Niihin uhrauksiin meillä ei kuitenkaan ole varaa. — Nykypolven selväjärkisten miesten vastuulle jää, että meidän suomalaista rotuamme ei tuhota — ei millään, ei kaasuillakaan.

Kapteeni M. Parviainen.
Suomen Kaasusuojelujärjestön yliasiamies.

On suloinen tunne,

kun tietää olevansa kiireestä kantapäähän siististi ja aistikkaasti puettuna. Vaatevarastoanne täydentäessänne ostakaa siis

S. O. K:N
TRIKOOTEHTAAN JA NEULOMON

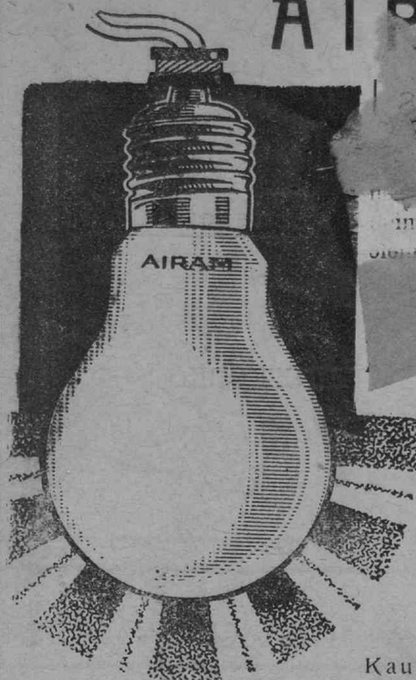
TYYLIKKÄITÄ JA ENSILUOKKAISIA VALMISTEITA

Näitä valmisteita myydään kaikissa S. O. K:n jäsenosuuskaupoissa.

AIRAM

ppu

kotimai- ...kölamppu, ...n luotu Suomen ... Kun tarvit- ...den lampun ...es jo pian- ...tikaa silloin ... m-lamppu.

Kaunis, tasainen valo Suomen koteihin kotimaisella AIRAM-LAMPULLA.

Suomen Sähkölampputehdas O.Y.

Helsinki.

Suomalaisen Kirjakaupan

Helsinki, Vanha Ylioppilastalo

* suuri suomalaisten kirjojen ALENNUSMYYNTI jatkuu

BÖRS

Puh. 23 335—23 336.

Lounas klo 12—12
Päivällinen klo 18—20
Päivälliskonsertti
Illallis-tanssiaiset
klo 21:ltä.

Hotelli Karelia

Helsinki, Kaisaniemenk. 1. Puh. 20 915.
Sähköos. Karelia.

Suosittelee ensiluokkaisia huoneitaan alkaen Smk:sta 30:-. Ei juomarahoja.

Huolellinen palvelus.

Agnes Lucander. Aino Klinge.

SUKSET

SUKSIVOITEET
HIIHTOPUVUT
HIIHTOVÄLINEET

on aina paras ostaa ensiluokkaisesta varastosta, asiantuntevan opastajan esitellessä. Siis

HANNEKSELTA

HANNES KOLEHMAINEN
Helsinki. Kaisaniemenkatu 4. Puh. 36 014.
Maaseututilaukset toimitetaan nopeasti.

Lapua 1931, Lapuan Kirjapaino